

Ime:.....

Projekt:.....

Datum:.....

PIQA 0.8

Alat za osiguranje kvalitete za preventive programe iz područja HIV-a namijenjene intravenskim korisnicima droga

OBRAZAC ZA OSIGURANJE KVALITETE

Ovo djelo dio je projekta Joint Action on Improving Quality in HIV Prevention (Quality Action),
Koji je dobio finansijsku potporu Europske unije u okviru Zdravstvenog programa.

PRAVNE NAPOMENE

Naslov: PIQA 0.8 obrazac za osiguranje kvalitete

Autori:

Annemiek Dorgelo, CBOimpact, Solutions for Health

Cor Blom, Soa Aids Nederland

Uz doprinos:

Viveca Urwitz, Swedish Public Health Agency of Sweden

Marica Ferri, European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA)

Anastasia Pharris, European Centre for Disease Control (ECDC)

Katrin Prins-Schiffer, Eberhard Schatz, Correlation Network

Zahvale: PIQA je izrađena na temelju dokumenta Health Promotion Effect Management Instrument Preffi 2.0. Vlasnik ovog instrumenta, CBO, dao je dopuštenje Quality Actionu za uporabu Preffi 2.0 u svrhu razvoja alata PIQA.

Datum izdavanja: Studeni 2015

Financirao: PIQA je dio projekta Quality Action (Joint Action on Improving Quality in HIV prevention in Europe), koji je dobio sufinanciranje Europske unije u sklopu Zdravstvenog programa.

Autorska prava: Quality Action, 2015

UVOD

PIQA je alat za osiguranje kvalitete projekata iz područja prevencije HIV-a i promicanja zdravlja namijenjene osobama koje koriste droge intravenski (iz. Engl. People Who Inject Drugs - PWID) ili osobama koje koriste droge na druge načine (People Who Use Drugs otherwise - PWUD)

Alat se sastoji od:

- Obrasca za osiguranje kvalitete
- Priručnika za korisnike

Tekst koji čitate je uvod u obrazac za osiguranje kvalitete. Ovaj obrazac pomoći će vam ocijeniti i unaprijediti kvalitetu vašeg projekta. Prije uporabe ovog obrasca molimo pročitatje barem uvod (poglavlje 1) i upute (poglavlje 2) priručnika za korisnike. Pročitajte objašnjenja i informacije o pojedinim temama u priručniku za korisnike (poglavlje 3) tijekom uporabe ovog obrasca.

ŠTO MORATE ZNATI O ALATU PIQA

- **Naziv** PIQA dolazi od: PI (PU) = osobe koje injektiraju/koriste droge (iz engl. People who Inject/use drugs) + QA = osiguranje kvalitete (iz engl. Quality Assurance).
- Alat PIQA pomoći će vam u **osiguranju kvalitete** vašeg projekta prevencije HIV-a ili promicanja zdravlja usmjerenog na PWID/PWUD.
- **Ovo je novi alat**, koji se temelji na postojećem alatu (Preffi 2.0) radi slabije dostupnosti specifičnih smjernica kvalitete prevencije HIV-a i promicanja zdravlja usmjerenih na PWID.
- Dokazao se korisnim u praksi kao **alat za raspravu** i za započinjanje dijaloga o tome što je potrebno/što bi trebalo unaprijediti kako bismo postigli uspješan i kvalitetan projekt iz područja prevencije ili promicanja zdravlja.
- Ovaj alat možete koristiti **s ciljem ocjene kvalitete i otkrivanja područja za poboljšanje vašeg projekta**.
- Također će vam **pomoći u donošenju odluke o unaprjeđenju vašeg projekta** te tako osigurati njegovu kvalitetu.
- PIQA je namijenjena za uporabu u **preventivnih programa i programa promicanja zdravlja**. Može se koristiti kod projekata čiji je cilj prevencija HIV-a, SPB, hepatitisa, TB i drugih infekcija čestih u populaciji PWID/PWUD. Također se može koristiti za druge projekte promicanja zdravlja **usmjereni na PWID/PWUD**.
- PIQA je namijenjena **za projekte**. U PIQA alatu koristimo sljedeću definiciju: projekt = privremena inicijativa za postizanje konkretnih, unaprijed definiranih rezultata u postojećim uvjetima.

- PIQA se temelji na **dokazima istraživanja, praktičnom iskustvu i logici**.
- Teme i pitanja u obrascu za ocjenu kvalitete pokazala su se važnima za uspjeh projekata iz područja prevencije i promicanja zdravlja. Nazivamo ih **indikatorima kvalitete projekata iz područja prevencije i promicanja zdravlja**.
- Za **dodatne informacije pogledajte Priručnik za korisnike**:
 - Dodatna pojašnjenja gore spomenutog
 - Opće i osnovne informacije o alatu PIQA
 - Pojašnjenje indikatora kvalitete za prevenciju i promicanje zdravlja
 - Definicije termina koji se koriste
 - Online reference na informacije relevantne za ispunjavanje obrasca za osiguranje kvalitete.

PRIJE PRIMJENE ALATA: Preduvjeti

Osnovno razumijevanje koncepata promicanja zdravlja: PIQA zahtijeva razumijevanje koncepata (kvalitete) prevencije i promicanja zdravlja te korištenih termina i definicija. Stoga je važno upoznati se s konceptima kroz čitanje Priručnika za korisnike i/ili uključiti stručnjaka iz područja promicanja zdravlja u vaš tim za ocjenu kvalitete.

Osnovne vještine upravljanja projektom: u timu bi trebala biti barem jedna osoba koja posjeduje vještine upravljanja projektom.

Pristup opisu projekta/informacijama o projektu: kako biste mogli koristiti ovaj alat za osiguranje kvalitete potrebno je imati uvid u plan projekta ili opis projekta. Međutim, čest je slučaj da se mnoge informacije o projektu nalaze u glavi voditelja projekta ili djelatnika koji rade na projektu. Oni su važan izvor informacija o projektu. Međutim, iz perspektive ocjene i unaprjeđenja kvalitete u konačnici je potrebno zabilježiti ove informacije u opisu projekta. Vidi također Priručnik za korisnike: 2.2).

Alat PIQA mogu **koristiti stručnjaci**: oni koji provode projekt (kao što su djelatnici na programima razmjene igala i socijalni radnici), koordinatori projekta i predstavnici ciljne skupine koji su upoznati s projektom.

PIQA je **alat za samoocjenu**. Međutim **najkorisniji je kada se u proces ocjene kvalitete uključi niz osoba**, uključujući članove projektnog tima, ciljnu skupinu i druge ključne dionike.

Poznavanje alata: Prije primjene, potrebno je upoznati se s alatom.

Korištenje iskusnog facilitatora kada god je moguće: neće svi sudionici ocjene kvalitete imati gore spomenute vještine ili znanja, posebice kada je riječ o poznavanju javnozdravstvenih koncepata koji se često koriste u stručnom radu u području

promicanja zdravlja. Stoga, barem jedna osoba u grupi trebala bi preuzeti ulogu facilitatora koji posjeduje osnovna znanja o promicanju zdravlja i koja ih može pojasniti cijeloj grupi.

Odvojite dovoljno vremena kako biste se upoznali s alatom kada ga koristite po prvi put (oko pola radnog dana). Facilitator bi trebao sudionicima objasniti alat za što je potrebno odvojiti oko sat vremena.

Prije uporabe alata savjetujemo da:

- Pročitajte Priručnik za korisnike (Uvod i upute).
- Imajte pri ruci informacije o projektu.
- Odlučite kako i s kim ćete provesti ocjenu kvalitete i organizirajte provedbu tog procesa.
- Odlučite hoćete li pokušati ocijeniti projekt po pitanju svih tema ili samo u relevantnim temama: ako smatrate da ima previše tema i pitanja u obrascu za osiguranje kvalitete možete razmotriti da ocijenite odabrane teme ili samo jednu.
- Budite svjesni da rezultati vježbe neće biti jednako dobri kao kada ocjenujete sve teme. Time riskirate usmjeriti se na teme za koje se na kraju može ispostaviti da nisu najvažnije. Sjetite se da je najbolji način kako možete osigurati kvalitetu vaših projekata tako da ocijenite sve teme. Za kvalitetu vašeg projekta korisno je imati pregled svih područja koje valja unaprijediti.

PRIMJENA OBRASCA ZA UNAPRJEĐENJE KVALITETE

Najprije unesite naziv projekta i imena osoba koje ocjenjuju projekt te datum ocjene na naslovnu stranicu.

Pitanja za ocjenu:

Možete naznačiti smatrate li da vaš projekt treba unaprijediti označavajući "da", "dijelom" ili "ne" za svaki indikator stavljajući znak X u relevantno polje. Vidi primjer:

1. Problem Analysis

Many projects fail to change a problem because it is not clear which problem the project wants to change (see user guide). The more specific a problem analysis is, the more chance a project has to be successful. In order to asses if the project is based on a clear definition of the problem it wants to change, please check the following questions:

yes	partly	no
-----	--------	----

Discussion point

The Health Promotion Problem

ITIP Relevant information can be found in the [EMCDDA country reports](#)

1.1. Is there a definition of the health promotion problem the project wants to change?
E.g. Is it a health problem, such as HIV or Hepatitis, or an underlying social problem, such as unemployment, crime or lack of housing?

X		
---	--	--

--

Ukoliko na pitanje možete odgovoriti s:

- Da: indikator je jasno opisan.
- Dijelom: opis ili definicija indikatora prema vašem mišljenju/mišljenju tima nisu potpuni ili dovoljno jasni.
- Tema za raspravu: ovdje uz pomoć dodatnih indikatora naznačite što želite raspraviti s vašim partnerima.

Uvijek pojasnite svoje izvore. Ovo će vam omogućiti da u kasnijem trenutku revidirate svoje odgovore i pojasnite ili raspravite s drugima.

Pojašnjenje ocjene po pojedinim temama:

- Koristite ovo polje kako bi pojasnili svoju ocjenu odnosno zašto smatrati da bi pitanje u ovoj temi trebalo biti ocijenjeno s „da“, „dijelom“ ili „ne“. Na taj način omogućit ćete drugima da razumiju razloge vaše ocjene.

Primjerice:

Pojašnjenje ocjene

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; pitanje nije odgovoreno. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer opis ili odgovor nisu potpuni ili nije potpuno jasno (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer su potpun opis ili jasan odgovor dostupni u dokumentu X na stranici X (sažmite opis/odgovor).

1.1 Da: potpuni opis problema projekta nalazi se na stanici 3 opisa projekta.

Usmjereni smo na HIV među PWID u regiji X.

1.2 Ne: nemamo informacije o socijalnim problemima PWID u regiji X.

1.3 Dijelom: znamo koliko osoba koje žive s HIV-om spadaju u populaciju PWID u regiji X ali nemamo podatke vezane uz troškove.

Mogući problemi s ocjenjivanjem:

- Ukoliko ne razumijete dio pitanja pogledajte Poglavlje 3 Priručnika za korisnike za pojašnjenja.
- Ukoliko nemate potrebne informacije kako biste odgovorili na pitanja pogledajte SAVJETE na kraju obrasca za osiguranje kvalitete i Poglavlje 3 Priručnika za korisnike za reference o informacijama i primjerima: podvučeni tekst pisan plavim slovima odvest će vas na online informacije pomoću Control+Click.
- Ukoliko ne možete odgovoriti na pitanje jer:
 - informacije nedostaju: ovisno o količini informacija koje nedostaju (nedostaju dijelom ili nedostaju u potpunosti) označite „dijelom“ ili „ne“ te pojasnite svoj odgovor u polju predviđenom za pojašnjenja.
 - pitanje nije relevantno za vaš projekt: označite „ne“ i pojasnite svoj odgovor u polju predviđenom za pojašnjenja.

Ukupna ocjena teme:

- Ukoliko ste ocijenili sva pitanja određene teme, možete ocijeniti kvalitetu teme u cijelosti i sažeti područja za unaprjeđenje. Ovo ćete učiniti tako da prebrojite jesu li

sva pitanja vezana za ovu temu ocijenjena većinom s „da“, „dijelom“ ili „ne“. Osim toga, važno je pogledati objašnjenja i razloge ocjena kako biste vidjeti predstavljaju li većinski odgovori „da“, „dijelom“ ili „ne“ zaista kvalitetu projekta. Ako to nije slučaj, odaberite opciju koja najbolje odgovara i pojasnite (u polju za pojašnjenja).

- Označite „da“, „dijelom“ ili „ne“ ukupnu ocjenu teme kako biste ukazali do koje mjere su potrebna unaprjeđenje kako bi se osigurala ili unaprijedila kvaliteta projekta.

Područja za unaprjeđenje:

- Upotrijebite ovo polje kako biste formulirali maksimalno pet točaka za unaprjeđenje vezano za pitanja ocijenjena s „ne“ ili „dijelom“. Započnite s pitanjima koja su ocijenjena s „ne“.

Prioritetne akcije:

- Ovo polje koristite kako biste formulirali i odredili prioritete triju akcija za unaprjeđenje projekta uzimajući u obzir hitnost, kapacitete i proračun. Pogledajte identificirana područja za unaprjeđenje i počnite s određivanjem prioriteta za akcije koje biste trebali provesti u kratkom roku.

Ukupna ocjena projekta:

- Ukoliko ste ocijenili sve teme, možete ocijeniti kvalitetu projekta u cijelosti.
- Prenesite ukupne ocjene svake pojedine teme u Dio 9 alata.
- Ocijenite kvalitetu povezanosti među temama na temelju osnovnih indikatora. Brojke koje ispred indikatora odnose se na brojeve 8 tema koje ste već popunili. Njihove ocjene možete koristiti i kopirati u ovaj dio obrasca. Molimo pogledajte i Priručnik za korisnike.
- Potom provjerite svoj ukupni dojam. Je li projekt većinom ocijenjen s „da“, „dijelom“ ili „ne“? Ponovno možete prebrojati polja označena s „da“, „dijelom“ i „ne“ kako biste vidjeli do koje je mjere potrebno provesti unaprjeđenja. Istovremeno, trebali biste razmotriti koji je temelj ocjene pojedinih tema i odlučiti samostalno ili raspraviti s grupom o tome koja je ispravna ocjena s obzirom na to do koje je mjere projekt potrebno unaprijediti.

1. Analiza problema

Mnogi projekti ne uspiju promijeniti problem jer nije dovoljno jasno koji problem projekt želi promijeniti (vidi Priručnik za korisnike). Što je problema analiza specifičnija, veća je šansa da će projekt biti uspješan. Kako biste ocijenili temelji li se projekt na jasnoj definiciji problema koji želi promijeniti, molimo odgovorite na sljedeća pitanja:

dijelom
ne

--	--	--

tema za raspravu

--

Problem promicanja zdravlja

!SAVJET Relevantne informacije možete naći u dokumentu [EMCDDA country reports](#)

1.1.Postoji li definicija problema iz područja promicanja zdravlja među PWID/PWUD koji projektom želite promijeniti? <i>Npr. Radi li se o zdravstvenom problemu poput HIV-a, hepatitisa ili rizičnom ponašanju, ili pak socijalnom problemu poput nedostatka potpore ili okolišnom problemu kao što je nedostatak usluga ili nezaposlenost</i>				
Odgovara li definicija na sljedeća pitanja:				
1.2.Kako se zdravstveni problem odnosi na socijalne probleme u životu PWID/PWUD? <i>Primjeri socijalnih problema: siromaštvo, nezaposlenost, beskućnici, kazna zatvora, imigracija, niska razina obrazovanja, prostitucija, diskriminacija, kriminalizacija.</i>				
1.3.Koje su posljedice problema za PWID/PWUD u ciljanom području (npr. zemlja/regija/susjedstvo)? <i>Npr. bolest, invalidnost, veći troškovi u zdravstvu, smrt, depresija, problemi s obitelji ili vezama, niska razina sudjelovanja u radu ili društvu.</i>				
1.4.Koje su posljedice problema za društvo u ciljanom području? <i>Npr. igle na ulicama, remećenje mira, kaznena djela povezana s drogama i nasilje, osjećaj nesigurnosti.</i>				
1.5.Kakve su i koliko velike gospodarske posljedice problema? <i>Npr. troškovi za skrb i liječenje, usluge i socijalnu potporu, policiju i pravni sustav.</i>				
1.6.Tko osim djelatnika na projektu ovo smatra problemom? <i>Npr. sama populacija PWID/PWUD, stručnjaci, političari, predstavnici društva.</i>				
1.7.Koja je veličina problema u ciljanom području? <i>SAVJET: pogledajte ključne podatke i statistike u dokumentu EMCDDA country reports</i>				
1.8.Je li problem učestaliji među određenim subpopulacijama PWID/PWUD? <i>Npr. dob, spol, etnička pripadnost, razina prihoda.</i>				
1.9.Javlja li se problem češće u određenim zemljopisnim područjima? <i>Npr. regija, okrug, grad i na lokalnoj razini u određenim područjima, lokalitetima ili ulicama na kojima se skupljaju ljudi.</i>				
1.10. Pojavljuje li se problem u specifičnom vremenskom razdoblju/razdobljima? <i>Npr. tijekom određenih godišnjih doba, određeni događaji tijekom godine, tijekom određenih mjeseci ili u određeno vrijeme tijekom dana.</i>				
Ukupna ocjena Analize problema				

Pojašnjenje ocjene

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; nije odgovoreno na pitanja. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer je opis ili odgovor nedovoljno potpun ili nedovoljno jasan (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer je dostupan potpuni opis ili jasan odgovor na pitanje u dokumentu X na stranici Y (sažmite opis/odgovor).

1.1
1.2
1.3
itd. |
|---------------------------|

Područja za unaprjeđenje (max 5)
(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

Prioritizirane akcije (max 3)
(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

2. Determinante

Mnogi projekti ne uspiju promijeniti problem jer se ne usmjeravaju na prave uzroke (determinante). Dobra analiza ovih uzroka povećat će vjerojatnost za promjenu problema (Vidi Priručnik za korisnike 3.2).

da	dijelom	ne

tema za raspravu

Uzroci problema

!SAVJET Relevantne informacije možete naći u dokumentima [EMCDDA country reports](#) i [EMCDDA models and theories](#)

2.1.Postoji li opis uzroka i determinirajućih faktora (determinanti) problema? <i>Npr. glavni podlježeći uzrok visoke prevalencije HIV-a među muškim pripadnicima populacije PWID je dijeljenje igala, niska cijena droge i nedostatak ekonomskе perspektive.</i>			

Odgovara li opis na sljedeća pitanja:

2.2.Kakav je međusobni utjecaj problema i podlježećih determinanti? <i>Npr. koji uzročni faktori ili determinante povećavaju problem a koje ga smanjuju?</i>			
2.3.Koliko je snažan utjecaj tih determinanti? <i>Npr. je li rizično ponašanje više rezultat nedostatka vještina, znanja, socijalnih normi ili nedostatak obrazovanja ili usluga smanjenja štete?</i>			
2.4.Koje su determinante problema najprevalentnije među određenim podskupinama PWID/PWUD? <i>Npr. među ženama, muškarcima, mladima, migrantima.</i>			
2.5.Postoji li dokaz povezanosti problema i podlježećih faktora? <i>Npr. možete li citirati članke koji će pružiti ove dokaze?</i>			
2.6.Koriste li se teorijske prepostavke ili modeli kako bi se objasnio problem i podlježeće determinante?			
2.7.Koristi li se teorijski model kako bi pomogao u razumijevanju povezanosti zdravstvenog problema i podlježećih determinanti? <i>Npr. Health Belief Model, Reasoned Action Model, Social Influence Model; Vidi također EMCCDA models& theories</i>			
2.8. Može li se na determinante utjecati i može li ih se promijeniti? <i>Npr. znanje o PWID/PWUD može se promijeniti ali ne i nacionalne politike.</i>			
2.9.Postoje li dokazi o mogućnosti promjene ovih determinanti? <i>Npr. možete li citirati članke koji to pokazuju?</i>			
2.10. Koje determinante prema mišljenju PWID/PWUD bi se trebale i koje bi se mogle promijeniti? <i>Npr. koje su njihove želje, motivacijski faktori, ograničenja ili barijere za rješavanje problema?</i>			
2.11. Koji dionici imaju utjecaj na problem? <i>Npr. političari, stručnjaci, agencije, socijalne službe, susjedstvo</i>			
2.12. Do koje mjere ovi dionici (vidi 2.11) problem percipiraju kao problem na koji valja djelovati?			
2.13. Postoji li interes ili pritisak donositelja odluka, javnosti, zajednice ili organizacija da se nešto učini po pitanju problema?			
Ukupna ocjena Determinanti			

Pojašnjenje ocjene i tema za raspravu

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; nije odgovoreno na pitanja. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer je opis ili odgovor nedovoljno potpun ili nedovoljno jasan (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer je dostupan potpuni opis ili jasan odgovor na pitanje u dokumentu X na stranici Y (sažmite opis/odgovor).

2.1
2.2
2.3
itd.

Područja za unaprjeđenje (max 5)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

Prioritizirane akcije (max 3)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

3. Ciljevi

Bez formuliranja mjerljivih ciljeva, uspjeh projekta manje je vjerojatan te nije moguće pokazati njegove učinke. Ciljevi bi trebali odgovarati analizi problema ali i drugim dijelovima (OTIC=uskladenost između ciljeva-ciljne skupine-intervencije Vidi Priručnik za korisnike 3.3).

da	dijelom	ne

tema za raspravu

Ciljevi

!SAVJET Relevantne informacije i poveznice nalaze se u poglavlju 3.3 Priručnika za korisnike

3.1. Postoji li definicija ciljeva projekta?

3.1. Postoji li definicija ciljeva projekta?			
--	--	--	--

Odgovara li definicija na sljedeća pitanja:

3.2. Jesu li ciljevi projekta SMART?

SMART=Specifični, Mjerljivi, Prihvatljivi (Acceptable), Realistični i Vezani uz određeno vremensko razdoblje (Time bound).

3.3. Razlikuju li ciljevi razine promjena?

Npr. kratkoročni/dugoročni, različite determinante.

3.4. Je li moguće izmjeriti željene promjene?

Vidi također Poglavlje 3.3 Priručnika za korisnike

3.5. Slažu li se dionici s ciljevima?

Mogući dionici koje možemo uključiti su političari, stručnjaci, agencije, socijalne službe i susjedstva.

3.6. Slažu li se pripadnici PWID/PWUD s ciljevima?

Npr. imate li njihovu potvrdu da podržavaju ciljeve?

3.7. Imaju li uključeni dionici, uključujući predstavnike PWID/PWUD

dovoljnu stručnost i ovlasti kako bi pomogli u postizanju ciljeva?
Npr. stručne vještine vođenja projekta, vještine zagovaranja, vještine dopiranja do ciljne skupine, vještine samih PWID/PWUD.

3.8. Jesu li ciljevi realistični s obzirom na vremensko razdoblje

provedbe projekta?

Npr. je li moguće postići ih u roku od mjesec dana, godine dana, tri godine.

3.9. Jesu li ciljevi realistični s obzirom na dostupne resurse?

Npr. proračun, broj raspoloživih djelatnika, potpora.

3.10. Jesu li odabrani ciljevi u skladu zdravstvenom problemu i analizi

problema?

Klasična pogreška je da se postavljeni cilj odnosi na determinantu koja zapravo ne uzrokuje problem: Npr. cilj je povećati prisutnost policije a stvarni podlježeći problem je siromaštvo među PWID/PWUD.

Ukupna ocjena Ciljeva

Ukupna ocjena Ciljeva			
-----------------------	--	--	--

Pojašnjenje ocjene

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; nije odgovoreno na pitanja. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer je opis ili odgovor nedovoljno potpun ili nedovoljno jasan (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer je dostupan potpuni opis ili jasan odgovor na pitanje u dokumentu X na stranici Y (sažmite opis/odgovor).

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- itd.

Područja za unaprjeđenje (max 5)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...

Prioritizirane akcije (max 3)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...
2. ...
3. ...

4. Ciljna skupina/skupine

Kako bi projekt bio uspješan mora se usmjeriti na pravu ciljnu skupinu i također mora biti prikladan za ciljnu skupinu. To znači da projekt u obzir mora uzeti karakteristike ciljne skupine.

da djelom ne

tema za raspravu

--	--	--

--

PWID/PWUD ciljna skupina i ciljno područje

!SAVJET Relevantne informacije nalaze se u Poglavlju 3.4 Priručnika za korisnike

- 4.1 Postoji li definicija (posredne) ciljne skupine PWID/PWUD na koju je projekt usmjeren?

Npr. muškarci pripadnici PWID/PWUD koji žive s HIV-om u dobi 20-45 godina, u susjedstvu X, u gradu Y; ili žene pripadnice PWID/PWUD seksualne radnice aktivne na parkiralištu X u gradu Y.

Odgovara li definicija na sljedeća pitanja:

- 4.2 Koje karakteristike ima (posredna) ciljna skupina PWID/PWUD?

Informacije o ciljnoj skupini: npr. dob, spol, socioekonomski status, kulturno ili vjersko nasljeđe, znanje, vjerovanja, želje, motivacije; informacije o posrednoj ciljnoj skupini: npr. veličina, dob, kvalifikacije, obrazovanje, struka, razina obrazovanja, organizacijska struktura i norme.

- 4.3 U kojem specifičnom zemljopisnom području se nalazi odabrana ciljna skupina PWID/PWUD?

Npr. susjedstvo X u gradu Y; ulica X u gradu Y, lokacija X u regiji Y.

- 4.4 Koji konkretni podaci podupiru odabir ove specifične ciljne skupine unutar populacije PWID/PWUD?

Vidi također odgovore na teme 1.2 i 2.4

- 4.5 Je li odabir i opis ciljne skupine PWID/PWUD u skladu sa stajalištima posredne ciljne skupine?

Npr. imate li od njih potvrdu o tome?

- 4.6 Je li odabir i opis ciljne skupine u skladu sa stajalištima samih PWID/PWUD?

Npr. jeste li ih konzultirali?

- 4.7 Jesu li opisani problem, determinante i ciljevi u skladu s odabranom ciljnom skupinom PWID/PWUD i posrednom ciljnom skupinom?

OTIC; Kombinacija ciljevi-ciljna skupina-intervencija: Vidi Poglavlje 3.3 Priručnika za korisnike

Ukupna ocjena ciljne skupine

Pojašnjenje ocjene

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; nije odgovoreno na pitanja. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer je opis ili odgovor nedovoljno potpun ili nedovoljno jasan (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer je dostupan potpuni opis ili jasan odgovor na pitanje u dokumentu X na stranici Y (sažmite opis/odgovor).

4.1

4.2

4.3

itd.

Područja za unaprijeđenje (max 5)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ..

3...

4...

5...

Prioritizirane akcije (max 3)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1....

2....

3....

5. Metode intervencija

Intervencija je specifična aktivnost koja se koristi za postizanje određenog efekta. Što je bolje planiran dizajn intervencije veće su šanse da će promjena uspjeti.

da	dijelom	ne

Metoda intervencije promicanja zdravlja/prevencije

!SAVJET Koristite informacije o 7 ključnih intervencija u Poglavlju 1.2 Priručnika za Korisnike i o razvoju intervencija u Poglavlju 3.5 Priručnika za korisnike

5.1 Postoji li definicija metode intervencija? <i>Npr. vršnjački edukatori koji uče PWID/PWUD o rizicima za HCV ili: priče pripadnika PWID/PWUD o njihovim životnim izborima za povećanje svijesti ili: stručnjaci koji PWID/PWUD podučavaju o znanju i vještinama s ciljem povećanja unosa zdrave hrane kroz aktivnosti na terenu (outreach).</i>				
---	--	--	--	--

Odgovara li definicija na sljedeća pitanja:

5.2 Jesu li metode intervencije prikladne za postizanje ciljeva? <i>OTIC: Vidi Poglavlje 3.3 Priručnika za korisnike</i>				
5.3 Jesu li intervencijske metode učinkovite? <i>Npr. imate li reference ili objašnjenja ranijih uspjeha/učinaka?</i>				
5.4 Koji se dokazi koriste kako bi poduprli učinkovitost odabrane metode/metoda intervencije <i>Npr. teorije, objavljena istraživanja, praktično iskustvo.</i>				
5.5 Hoće li opisane metode intervencije biti učinkovite u ovoj određenoj situaciji? <i>Npr. je li objašnjeno da je korištenje odabrane metode smisleno u ovoj situaciji?</i>				
5.6 Koristi li se jedna ili više od sljedećih (učinkovitih) metoda za obuhvat PWID/PWUD, npr. javnozdravstveni kanali komunikacije, terenski rad u zajednici, socijalni mediji, ciljane usluge, usluge uklapljene u opći zdravstveni sustav ili opće socijalne usluge? <i>Vidi također Poglavlje 3.5 Priručnika za korisnike</i>				
5.7 Koriste li se u projektu dijelovi integriranog pristupa? <i>Vidi 7 ključnih intervencija u Poglavlju 1.2 Priručnika za korisnike.</i>				
5.8 Je li projekt povezan s drugim komponentama (ključnim intervencijama) koje nisu pokrivenе projektom? <i>Npr. znate li koje su dostupne i gdje, jeste li u kontaktu s njima?</i>				
5.9 Je li dogovoreno upućivanje između projekta i drugih komponenti (ključnih intervencija) na terenu? <i>Npr. Upućujete li korisnike na cijepljenje ili liječenje ovisnosti?</i>				
5.10 Jesu li dionici i PWID/PWUD uključeni u razvoj intervencije? <i>Za metode sudjelovanja vidi alat PQD</i>				
5.11 Je li dogovoreno u kojim fazama intervencije bi trebali biti uključeni PWID/PWUD? <i>Npr. prikupljanje podataka, razvoj intervencije, testiranje metoda, provedba metoda.</i>				
5.12 Je li intervencija u skladu s životima i preferencama PWID/PWUD? <i>Npr. jeste li ih konzultirali u vezi s ovim?</i>				
5.13 Podržava li ovaj sklad dokaz iz pilotiranja, teorije ili ranijih iskustava?				
5.14 Percipiraju li PWID/PWUD intervenciju kao kompatibilnu s njihovim				

vrijednostima i normama? Npr. jeste li ih konzultirali u vezi s ovim?				
5.15 Pokazuje li organizacija koja provodi projekt dovoljno razumijevanja za vrijednosti i socijalne norme PWID/PWUD? Npr. PWID/PWUD rade na projektu, djelatnici često komuniciraju s work PWID/PWUD.				
5.16 Je li tijekom planiranja aktivnosti razmotren trenutak, intenzitet i trajanje intervencije? Npr. hoće li se metoda primijeniti jednom, nekoliko puta, traje li njena primjena 5 minuta, 1 sat, 1 dan ili se provodi tijekom jednog tjedna, mjeseca, godine ili dulje?				
5.17 Je li, po mišljenju drugih dionika, trenutak provedbe intervencije prikladan? Npr. jeste li konzultirali potencijalne dionike poput: političara, stručnjaka, agencija, socijalnih službi i susjedstva?				
5.18 Koriste li se informacije dobivene iz istraživanja ili prakse kako biste odlučili o optimalnom trajanju, intenzitetu i trenutku postizanja ciljeva intervencije? Npr. iz prakse je vidljivo da je do PWID najbolje doći navečer na mjestu na kojem se provodi program zamjene igala.				
Ukupna ocjene Metode intervencija				

Pojašnjenje ocjene

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; nije odgovoreno na pitanja. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer je opis ili odgovor nedovoljno potpun ili nedovoljno jasan (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer je dostupan potpuni opis ili jasan odgovor na pitanje u dokumentu X na stranici Y (sažmite opis/odgovor).

- 5.1
- 5.2
- 5.3
- itd.

Područja za unaprjeđenje (max5)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...

Prioritizirane akcije (max 3)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1.
2.
3.

6. Provedba

Dobro planiranje provedbe metoda intervencije povećava uspjeh projekta. Strategija provedbe trebala bi imati za cilj integraciju promjena u svakodnevni rad i život (posredne) ciljne skupine.

☐	☐	☐
da	dijelom	ne

tema za raspravu

Strategija provedbe

!SAVJET Koristite informacije u Poglavlju 3.6 Priručnika za korisnike

6.1 Postoji li opis strategije provedbe za intervenciju/intervencije projekta? <i>Vidi objašnjenje u Poglavlju 3.6 Priručnika za korisnike.</i>	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Odgovara li opis na sljedeća pitanja:

6.2 Je li vjerojatno da će intervencija(e) doprijeti do PWID/PWUD ili posredne ciljne skupine? <i>Npr. na mjestu na kojem se obavlja razmjena igala vršnjački edukatori pružit će PWID zdravu hranu i informacije.</i>	☐	☐	☐
6.3 Jesu li ciljevi provedbe SMART? <i>SMART= Specifični, Mjerljivi, Prihvatljivi (Acceptable), Realistični i Vezani uz određeno vremensko razdoblje (Time bound).</i>	☐	☐	☐
6.4 Jesu li s obzirom na provedbu razmotrene i potrebe, motivacija, znanje i kapaciteti PWID/PWUD? <i>Npr. jeste li ih konzultirali vezano za plan provedbe?</i>	☐	☐	☐
6.5 Sudjeluju li PWID/PWUD u provedbenoj fazi projekta? <i>Npr. kao vršnjački edukatori koji će doprijeti do ciljne skupine.</i>	☐	☐	☐
6.6 Jesu li s obzirom na provedbu razmotrene potrebe, motivacija, znanje i kapaciteti posredne ciljne skupine (stručnjaka)? <i>Npr. jeste li ih konzultirali vezano za plan provedbe?</i>	☐	☐	☐
6.7 Sudjeluje li posredna ciljna skupina u fazi provedbe projekta? <i>Npr. Djelatnici ili socijalne službe određenog područja pozvane su na raspravu te pružanje pomoći u diseminaciji informacija o novom projektu vršnjačke potpore.</i>	☐	☐	☐
6.8 Koriste li se dokazi za potporu učinkovitosti odabrane strategije provedbe? <i>Npr. možete li citirati publikacije koje podržavaju odabranu strategiju?</i>	☐	☐	☐
6.9 Jesu li u određenim trenucima u tijeku provedbe planirani monitoring i davanje/dobivanje povratnih informacija? <i>Npr. svaki mjesec/pola godine napravimo pregled napretka provedbe.</i>	☐	☐	☐
6.10 Hoće li projekt proći kroz prilagodbu na temelju rezultata dobivenih povratnih informacija i monitoringa? <i>Npr. tko će donijeti odluke o prilagodbi, kada i kako?</i>	☐	☐	☐
Ukupna ocjena Strategije provedbe	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

Pojašnjenje ocjene

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; nije odgovoreno na pitanja. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer je opis ili odgovor nedovoljno potpun ili nedovoljno jasan (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer je dostupan potpuni opis ili jasan odgovor na pitanje u dokumentu X na stranici Y (sažmite opis/odgovor).

- 6.1
- 6.2
- 6.3
- itd.

Područja za unaprjeđenje (max5)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ..

Prioritizirane akcije (max 3)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

7. Evaluacija

Dobra evaluacija daje povratne informacije o tome jesu li aktivnosti provedene prema planu i jesu li postignuti ciljevi. Ove informacije važne su za projekt ali i za dionike

da	dijelom	ne

tema za raspravu

Strategija evaluacije

!TSAVJET Koristite informacije u Poglavlju 3.7 Priručnika za korisnike

- 7.1 Je li tijekom razvoja projekta izrađen zasebni opis evaluacije (plan evaluacije)?

--	--	--

--

Odgovara li opis na sljedeća pitanja:

- 7.2 Je li jasno kada ćemo projekt smatrati uspješnim?
Npr. postoji li jasna definicija uspjeha?
- 7.3 Slažu li se svi uključeni dionici s ovom definicijom uspjeha?
Npr. jeste li ih konzultirali vezano za to što smatraju uspjehom?
- 7.4 Može li se uspjeh projekta dokazati na temelju dane definicije uspjeha?
Npr. koji su mjerljivi indikatori uspjeha?
- 7.5 Je li opisana vrsta evaluacije koja je potrebna da bismo dobili odgovore na ova pitanja?
Vidi Poglavlje 3.7 Priručnika za korisnike za vrste evaluacije.
- 7.6 Je li vjerojatno da je željena promjena zaista uzrokovana intervencijama provedenim u sklopu projekta?
Npr. možete li povezati provedbu projekta i željenu promjenu?
- 7.7 Je li predviđeno vrijeme prikupljanja podataka, analize i izvještavanja podataka evaluacije?
- 7.8 Hoće li rezultati biti iskomunicirani s različitim dionicima i PWID/PWUD?
- 7.9 Je li za jedno s članovima provedbe projekta, PWID/PWUD i dionicima isplanirano vrijeme za prilagodbu projekta na temelju rezultata evaluacije?

--	--	--

--	--	--

Ukupna ocjena Strategije evaluacije

--	--	--

--

Pojašnjenje ocjene

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; nije odgovoreno na pitanja. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer je opis ili odgovor nedovoljno potpun ili nedovoljno jasan (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer je dostupan potpuni opis ili jasan odgovor na pitanje u dokumentu X na stranici Y (sažmite opis/odgovor).

- 7.1
- 7.2
- 7.3
- itd.

Područja za unaprjeđenje (max5)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ..

3. ...

4. ...

5. ...

Prioritizirane akcije (max 3)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

8. Kontekstualni faktori

Kontekstualni faktori određuju provedivost projekta i odabir sadržaja projekta. Za uspjeh je važno je imati dobru sliku kontekstualnih faktora.

da	dijelom	ne

tema za raspravu

Potpore/obaveza

!SAVJET Koristite informacije u Poglavlju 3.8 Priručnika za korisnike

8.1 Postoji li opis kontekstualnih uvjeta koji su potrebni za provedbu projekta? <i>Vidi pojašnjenje terminologije u Poglavlju 3.6 Priručnika za korisnike.</i>			
--	--	--	--

Odgovara li opis na sljedeća pitanja:

8.2 Postoji li potpora i obaveza za provedbu projekta? <i>Npr. ima li projekt potporu PWID/PWUD, zajednica, stručnjaka, političara, izvora financiranja?</i>			
8.3 Slažu li se unutarnji i vanjski partneri i formalno oko svoje razine uključivanja? <i>Npr. postoji li pisani sporazum s vanjskim partnerima o njihovom uključivanju u projekt?</i>			
8.4 Je li planirano vrijeme za uključivanje dionika i PWID/PWUD u svakoj fazi projekta?			
8.5 Tko je formalno odgovoran za projekt?			
8.6 Postoji li politička potpora za projekt (ciljeve projekta)? <i>Npr. potpora za ciljeve projekta u smislu smjernica, akcijskih planova i međunarodnih/nacionalnih politika?</i>			
8.7 Jesu li planirane aktivnosti za osiguranje održivosti i budućnosti projekta?			
8.8 Je li intervencija uklapljena u postojeću strukturu ili postoje pokušaji da se uklopi u postojeću strukturu?			
8.9 Poduzimaju li se pokušaji da se projekt koji podržavaju ključne osobe uklopi na prikladnoj razini? <i>Npr. razina uprave, odbora.</i>			
8.10 Je li ocijenjeno postoje li dostatni kapaciteti za provedbu projekta? <i>Npr. koliki proračun, djelatnika, stručnosti je dostupno.</i>			
8.11 Jesu li dostupni kapaciteti prikladni za ciljeve projekta?			
8.12 Koriste li se raspoloživi kapaciteti na najučinkovitiji način u svakoj fazi projekta?			
8.13 Postoji li osoba koja je službeno odgovorna za projekt?			
8.14 Posjeduje li voditelj projekta potrebnu stručnost u radu, vodstvu, stilu upravljanja i karakteristike potrebne za provedbu projekta?			
8.15 Provodi li se projekt u skladu s projektnim planom i/ili planom komunikacije koji uključuje jasno definirane trenutke za donošenje odluka?			
8.16 Može li voditelj projekta koristiti dostupne resurse na fleksibilan način?			

8.17 Može li voditelj projekta osigurati da se stručnost djelatnika na projektu redovito održava?				
Ukupna ocjena Potpore/Obaveze				

Pojašnjenje ocjene

Npr. ocijenjeno s „ne“ jer tema nije opisana; nije odgovoren na pitanja. Ili: ocijenjeno s „dijelom“ jer je opis ili odgovor nedovoljno potpun ili nedovoljno jasan (nedostaje ili nejasno je...). Ili: ocijenjeno s „da“ jer je dostupan potpuni opis ili jasan odgovor na pitanje u dokumentu X na stranici Y (sažmite opis/odgovor).

8.1
8.2
8.3
itd.

Područja za unaprjeđenje (max5)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...	1. ...
2. ...	
3. ...	2. ...
4...	
5...	3. ...

Prioritizirane akcije (max 3)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

9. Ukupna ocjena

Ukoliko ste ocijenili sve clustere možete sada ocijeniti projekt u cijelosti. Pogledajte Poglavlje 2.3 Priručnika za korisnike za upute. U ovom dijelu također možete provesti dodatnu provjeru OTIC-a: kombinacije ciljevi-ciljna skupina-intervencija. Time ćete dobiti pregled područja za unaprjeđenje.

	da	dijelom	ne

tema za raspravu

1	Analiza problema			
2	Determinante			
3	Ciljevi			
4	Ciljna skupina			
5	Razvoj intervencije			
6	Provedba			
7	Evaluacija			
8	Kontekstualni faktori			
9	OTIC: jesu li prethodno spomenute teme dobro povezane? <i>Najprije napravite dodatnu provjeru OTIC-a kako je navedeno niže. Potom ocijenite ukupnu kvalitetu OTIC-a ovdje.</i>			
	Ukupna ocjena projekta			

Dodatna provjera OTIC-a (kombinacije ciljevi-ciljna skupina-intervencija). <i>Uputa: najprije niže unesite odgovore koje ste dali na sljedeća pitanja ranije u obrascu. Potom iskoristite ove odgovore kako biste ocijenili ukupnu kvalitetu OTIC-a i dali joj konačnu ocjenu pod točkom broj 9 u tablici iznad.</i>			
2.2 Kakav je međusobni utjecaj problema i podlježećih determinanti?			
3.10 Odgovaraju li izabrani ciljevi analizi zdravstvenih problema?			
4.7 Odgovaraju li opisani problem, determinante i ciljevi odabranoj PWID/PWUD ciljnoj skupini i posrednoj ciljnoj skupini?			
5.2 Jesu li metode intervencije/intervencija prikladne za postizanje ciljeva?			
6.2 Je li vjerojatno da će intervencija doprijeti do PWID/PWUD ili posredne ciljne skupine?			
7.6 Je li vjerojatno da će željenu promjenu zaista uzrokovati intervencije projekta?			
8.4 Je li u svakoj fazi planiran trenutak uključivanja dionika i PWID/PWUD?			
8.11 Je su li raspoloživi kapaciteti prikladni za postizanje ciljeva projekta?			

Pojašnjenje ocjene

Vidi također stranicu 8 ovog Obrasca za osiguranje kvalitete

Područja za unaprjeđenje (max5)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

Prioritizirane akcije (max 3)

(Vidi stranice 7-9 ovog obrasca i Priručnik za korisnike)

1. ...

2. ...

3. ...

Nakon primjene ovog alata savjetujemo:

- Da formulirate akcijski plan na temelju prioriteta i akcija koje ste formulirali u ovom obrascu za osiguranje kvalitete.
- Uključite dionike u provedbu ovog akcijskog plana
- U ovaj plan uključite ponavljanje procesa ocjene (o učestalosti valja raspraviti s partnerima projekta).

Ukoliko vam se čini da je povratnih informacija ocjene previše – možda je to stoga što pokazuje da je u mnogim aspektima projekt potrebno unaprijediti – molimo imajte na umu da ne morate unaprijediti sve odjednom. Raspravite s dionicima o tome koja su područja prioritetna što je provedivo. Kako biste odabrali najbolje prioritete za unaprjeđenje projekta, molimo koristite obrazac za ukupnu ocjenu.

Kako biste unaprijedili vaš projekt, dani su neki savjeti koji se temelje na prethodnim iskustvima s alatom. Također pogledajte Poglavlje 2.5 Priručnika za korisnike.